

УВОДНА РЕЧ

Све је тог поподнева, 19. марта 2009. године, подсећало на Ђурђевдански уранак. Нови председник Српског лекарског друштва проф. др Радоје Чоловић, у то доба још увек дописни члан САНУ, одлучно је кренуо да обнавља рад замрлих секција. Међу њима је била и Секција за историју медицине, основана још фебруара 1950, која се у последњих десетак година није ни чула. Ипак, упркос препуној сали, тог поподнева, нико није могао ни да претпостави, потоњи муњевит успон баш те обновљене секције, која се не може похвалити бројношћу свога чланства, али може разноврсношћу свог састава. У њеном раду не учествују само лекари и зубни лекари, ветеринари и фармацеути, него и библиотекари, архивисти и многи други, речју, сви они који су ради а могу да допринесу уклањању белих мрља (*terae incognitae*) на том сваколиком пространству.

Ваља истаћи да се овом подухвату обнове одмах (акламацијом!) прикључило и Научно друштво за историју здравствене културе Војводине, а да је још пре тога, на Светог Јована 2008. године највећа електронска библиотека на Балкану „Растко“, почела да објављује и прве радове из области историје српске медицине, да би на 136. годишњицу од оснивања Српског лекарског друштва (6. маја 2008), био успостављен и посебан, стални сајт (рубрика) www.rastko.net/medicina. До сада на „Растку“, постоје хиљаде и хиљаде страница текстова, не само краћих чланака него и читавих књига и монографија.

Већ наредне 2010. године, полазећи од чињенице да медицинска наука у Срба потиче од времена Светог Саве, Секција почиње да своје годишње скупове под насловом *800 година српске медицине*, организује по манастирима: 2010. године Студеница, 2011. године Св. Прохор Пчињски, 2012. и 2013. године Св. Николај Српски, успевајући да потом штампа и зборнике (Студенички, Пчињски, и два Соколска); мимо редовних месечних састанака, седам пута годишње, и низа ванредних тематских.

Још од почетка, председништво Секције одлучно је стало на становиште да се мора изићи из тесних оквира и саме секције и Српског лекарског друштва, имајући у виду да је и сама историјска наука у поприличном заостатку када је реч о српској историји, циви-

лизацији и култури, а поготову када је реч о историји српске медицине, и да се мора дејствовати што пространије у јавности, упркос већ укореењеним „навикама“ наших медија, што штампаних а што електронских, да се овакве и сличне теме „заобилазе“. Постигнути су и први видни резултати – али још увек испод планираних. Тако је на пример, спашена од рушења кућа у Гајевој број 30, која је некада припадала једној јеврејској породици, страдалој у рацији 1942. године, а у којој је одмах после Другог светског рата било – породицилиште. Тој кући је, захваљујући понајвише др Душанки Добановачки, њеном реферату поднетом на годишњем скупу 2012. године, а потом снажној подршци Секције за историју медицине Српског лекарског друштва, враћен статус културно историјског споменика.

Има још сличних примера, које не бисмо набрајали овом приликом; али има још и више неуспеха – више у глуве уши.

Отуда и скуп о др Емериху Линденмајеру, и ова књижица у којој су *in extenso* штампана изнета саопштења, треба да послужи истом циљу *враћању изгубљеног ѿмћења* не само српским лекарима већ и далеко шире, *обнови обичаја захвалности* великанима недавне наше прошлости; јер банатски Немац др Емерих Линденмајер заслужује – у најмањем – да се његовим именом назове нека од београдских улица.

До које мере је Линденмајер *незаслужено* заборављен нека послужи и ово: ни *Гејтеево друштво* (које је само удружење грађана па је по свом материјалном стању „црквени миш“, као и сама Секција за историју медицине), а које се бави српско-немачким културним везама у прошлости, о Линденмајеру ништа не зна. Док *Гејте Институт* у Београду, на упит писца ових редова, да ли би с невеликом средствима помогао да се штампа оваква једна књижица, одговара да тако нешто *није ѿредивићено њиховом ѿравилником*. Па тако, у овом потоњем случају 130 година после своје смрти Линденмајер бива „напуштен“ и од својих сународника.

„Српског посника“ – како ће га над отвореним гробом ословити др Владан Ђорђевић – међутим, не заборавља Секција за историју медицине. Њени посленици истражујући о своме руву и круву, што ће рећи без подршке *надлежних државних институција* (која сва је прилика и не постоје), успели су да неким чудом прибаве и средства потребна за штампање ове књиге. Намера је да се уз предлог за „добиање улице“ у Београду, која би носила име др Емериха Линденмајера, надлежним и она пошале као – образложење и подсетник.

Брана Димитријевић

Председник Секције за историју медицине
Српског лекарског друштва